

Megillat Esther: A Scarlet Letter?

Rabbi Mark Dratch - YU Jewish Studies Yom Iyyun - March 6, 2011

אסתר פרק ב

(ז) וַיְהִי אִמּוֹן אֶת הַדְּסָה הַיָּא אֶסְתֵּר בֵּת דְּדָוִד כִּי אֵין לָהּ אָב וְנֶאֱמַר וְהַנְּעִרָה יִפְתַּ תְּאָר וְטוֹבַת מְרָאָה וּבְמוֹת אֲבִיהָ וְאִמָּהּ לְקַחְהָ מְרַדְּכִי לֹו לְבַת :

תלמוד בבלי מסכת מגילה דף יג עמוד א

ובמות אביה ואמה לקחה מרדכי לו לבת, תנא משום רבי מאיר : אל תקרי לבת אלא לבית.

אסתר פרק ב

(יז) וַיֵּאָהֵב הַמֶּלֶךְ אֶת אֶסְתֵּר מִכָּל הַנְּשִׂים וַתֵּשֶׂא חֵן וְחֹסֶד לְפָנָיו מִכָּל הַבְּתוּלוֹת וַיִּשֶׂם כֶּתֶר מַלְכוּת בְּרֹאשָׁהּ וַיִּמְלִיכָהּ תַּחַת וְשֵׁתִי :

תורה תמימה אסתר פרק ב פסוק יז

(יז) מכל הנשים - אייר חלבו, מלמד שגם הנשואות הביאו לפניו [מ"ר]:

שו"ת מהרי"ק סימן קסז

... ואשר שאל מהר"ריל יצ"י באשה שזנתה תחת בעלה ברצון והיא לא ידעה אם יש איסור בדבר אם יחשב שוגג עכ"ל לעניות דעתי נר' דאין לזו דין שוגגת להתירה לבעלה כיון שהיא מתכוונת למעול מעל באישה ומזנה תחתיו דהא לא כתיב איש איש כי תשטה אשתו ומעלה מעל בה' דלשתמע דוקא במכוונת לאיסור אלא ומעלה בו מעל כתיב.

...ופשיטא דע"כ לא קא מפלגי רש"י ורבותי בעלי התוס' והראב"ד על רבינו משה אלא דוקא לענין קטנה ואמרי דאפי' זנתה ברצון מותרת לבעלה דפתויה אונס הוא כדמוכח בפי' הבא על יבמתו (דף סא) אבל לענין גדולה שיש לה דעת ורצון מודו דמתסרי לבעלה אם הזידה בגוף המעשי ואע"פ ששגגה באיסור לפי הנר' לעניות דעתי

... עוד נראה לע"ד להביא ראיי' דע"כ אין הדבר תלוי בכוונת האיסור כדי שנאמר דהיכי שלא נתכוונה לאיסור כגון שלא ידעה שיש איסור בדבר שתהא מותרת לבעלה דהא גרסינן במגילה פ"ק (דף טו) וכאשר אבדתי אבדתי כאשר אבדתי מבית אבא אבדתי ממך דעד השתא באונס והשתא ברצון ש"מ דמאותה שעה נאסרה על מרדכי והנה דבר פשוט הוא יותר מביעתא בכותחא כי אסתר לא עשתה שום איסור ולא היה בדבר אפי' נדנוד עבירה אלא מצוה רבה עשתה שהצילה כל ישראל. ותדע דכן הוא שהרי בבואה לפני המלך שרתה עליה רוח הקדש כדדרשינן התם מותלבש אסתר מלכות ומינה מוכח התם שהיא היתה משבעה נביאות שעמדו להם לישראל שהרי שרתה עליה רוח הקדש באותה שעה אשר הלכה לפני המלך אשר מכח זה נאסרה על מרדכי וחלילה וחס לומר שתשרה רוח הקדש מכח מעשה של גנאי לא תהא כזאת בישראל אלא אדרבה פשיטא ופשיטא שעשתה מצוה רבה מאד ובפרט דקרקע עולם היתה וכן מצינו ביעל אשת חבר הקני ששבחה הכתוב במעשה דסיסר' ושקל אותו מעשה כביאות האמהות עם האבות כדאיתי' בנזיר. וכן כתבו תו' רבינו יודא מפרי"ש ביבמות פרק הבא על יבמתו וכמדומה אני שהוא לשון רבינו יצחק עצמו וז"ל והא דפרכינן בפרק מצות חליצה (דף קג) ובפרק נזיר (דף כג) גבי יעל והא מתהניא מעבירה וכו' עד ולכך הכתוב משבחה ודבר זה מותר לעשות עבירה זו לשמה אפילו היא אשת איש כדי להציל כל ישראל וכן מצינו באסתר שהמציאה עצמה לאחשורוש בשעה שלא היה תובעה כדי שיתאווה לה ויהיה נח להתפתות לעשות לה בקשתה עכ"ל. הרי לך שכתבו התוספות ודבר זה מותר לעשות ואפילו גבי עובדא דיעל כ"ש וכ"ש בההיא דאסתר ואפילו הכי נאסרה על מרדכי בעלה משום אותו מעשה שהיה ברצון והלא דברים קל וחומר ומה התם דלא היה בדבר שום נדנוד עבירה אלא אדרבה מצוה קא עבדא ואפילו הכי נאסרה על מרדכי בעלה אשה שזנתה תחת בעלה לא כל שכן שהיא אסורה עליו ואעפ"י שאינה יודעת שיש איסור בדבר דמ"מ עשתה היא עבירה וצריכה כפרה וחייבת בקרבן :

46	
47	<u>תלמוד בבלי מסכת מגילה דף טו עמוד א</u>
48	אשר לא כדת, אמר רבי אבא: שלא כדת היה, שבכל יום ויום עד עכשיו - באונס, ועכשיו - ברצון.
49	וכאשר אבדתי אבדתי - כשם שאבדתי מבית אבא כך אובד ממך (ואסורה אני לך, דאשת
50	ישראל שנאנסה מותרת לבעלה, וברצון - אסורה לבעלה).
51	
52	<u>תלמוד בבלי מסכת נזיר דף כג עמוד ב</u>
53	אמר עולא: תמר זינתה, זמרי זינה, תמר זינתה - יצאו ממנה מלכים ונביאים, זמרי זינה - נפלו עליו
54	כמה רבבות מישראל. אמר ר"נ בר יצחק: גדולה עבירה לשמה ממצוה שלא לשמה. והאמר רב יהודה
55	אמר רב: לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצות אפי' שלא לשמן, שמתוך שלא לשמן בא לשמן! אלא
56	אימא: כמצוה שלא לשמה, דכתיב: +שופטים ה+ תבורך מנשים יעל אשת חבר הקני מנשים באהל
57	תבורך, מאן נשים שבאהל? שרה, רבקה, רחל ולא. א"ר יוחנן: שבע בעילות בעל אותו רשע באותה
58	שעה, שנאמר: +שופטים ה+ בין רגליה כרע נפל שכב וגו'. והא קא מתהניא מבעילה דיליה! א"ר יוחנן:
59	כל טובתן של רשעים אינה אלא רעה אצל צדיקים, שנאמר: +בראשית לא+ השמר לך מדבר עם יעקב
60	מטוב ועד רע, בשלמא רע - שפיר, אלא טוב אמאי לא? אלא לאו ש"מ: טובתו רעה היא, ש"מ.
61	
62	<u>תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף עד עמוד ב</u>
63	והא אסתר פרהסיא הואי! - אמר אביי: אסתר קרקע עולם היתה. רבא אמר: הנאת עצמן שאני.
64	
65	<u>בית הבחירה למאירי מסכת סנהדרין דף עד עמוד ב</u>
66	...ואם תשיבני יעל שנשמעה לסיסרא אף ברצונה כמו שאמרו שבע בעילות בעל אותו רשע שנאמר בין
67	רגליה כרע וכי' הצלת רבים שאני ...
68	
69	<u>שו"ת שבות יעקב חלק ב סימן קיז</u>
70	שאלה מעשה שהיה כך היה סיעה של בני אדם שהלכו בדרך ואחד מהם אשתו עמו ויהי לעת ערב
71	והלכו למלון אחד סמוך ליער ומצאו שם אנשי בליעל רוצחנים שהמה מועדים להרוג נפשות על עסקי
72	ממון וכאשר ראה שצרתן צרה שעמדו עליהם להרוג אותם ולא שמעו בהתחננו עליהם על נפשותם אז
73	הפקירה עצמה האשה ברצון בעלה ישראל ועיי' כן הצילה אותם ועכשיו בא בעלה לשאול אי אשתו
74	מותרת לו כיון שנעשת מצד אונס רציחה ברצונה ואשת ישראל שנאנסה מותרת לבעלה או יקבל שכר
75	על הפרישה וכיצד יתנהג עמה.
76	
77	תשובה הנה לכאורה דין זה פשוט וערוך לפנינו בתשובת מהרי"ק ס"י קס"ח שכתב וז"ל דאפי' היכא
78	שאינן כאן נדנדוד עבירה בבעילתה כדי להציל כל ישראל כמו יעל אשת חבר הקני ואסתר שהמציאה את
79	עצמה לאחשורוש בשעה שלא הי' תובעה כדי שיתאווה לה ויהא נח להתפתו' לעשות לה בקשתה אפי"ה
80	נאסרה על מרדכי בעלה עכ"ל הרי להדיא דהיא אסורה לבעלה ישראל והא דאמרינן עד השתא באונס
81	ני"ל הכוונה לפי שלא היתה מתרצת עד שתבעה אחשורוש בפה ומפני אימת מלכות הלכה אצלו משא"כ
82	בשאינן האימה מחמת הבעילה רק גזירה אחרת עליה ועל רבים והיא מתרצת מרצונה הטוב לבעילה
83	משום הצלה אף ע"ג דשפיר עבדה להצלת עצמה והרבים ומקרי אנוסה לענין זה דלא מיענשא עליה
84	כיון דעשתה לשמה כמו יעל ואסתר מ"מ כיון דבעילתה היתה ברצונה נאסרה על בעלה ובזה נלע"ד
85	מיושב מה שנראה לכאורה בסוגיא דש"ס דמגילה תרי סוגית דסתרי אהדדי דבדף ט"ו ע"א אית'
86	כאשר אבדתי אבדתי כשם שאבדתי מבית אבא כך אובד ממך ש"מ דמיקרי רצון ונאסרה על בעלה
87	ושם באותו דף ע"ב איתא כיון שהגיע לבית הצלמים נסתלקה ממנה שכינה אמרה א-לי למה עזבתני
88	שמה אתה דן אותי מזיד כשוגג ואונס כרצון הרי שמחשב הליכה זו להצלה לאונס אלא דעיקר החילוק
89	כדעת מהרי"ק דאע"ג דהוי אונס ולא מיענשא עליהם מ"מ כיון שעיקר בעילתה היתה ברצונה נאסרה
90	על בעלה
91	
92	... לכן ני"ל דאשה זו אסורה לבעל' אף שאין כאן נדנדוד עבירה שעשתה להצלת רבים מ"מ נאסרה
93	לבעלה כמו יעל ואסתר איברא אם ביאתה ג"כ היתה באונס ממש פשוט להיתר דאם נתפש' מותרת
94	ואין מקום לבעל להחמיר על עצמו מצד החומרא וחסידות דא"כ מרדכי שהיה צדיק ומ"מ לא היה
95	פורש עצמו פעם ראשון רק שהית' טובלת עצמה לחיקו של מרדכי והא דטובלת עצמה כבר פירש"י שם
96	וז"ל מחמת נקיות שלא תהא מאוסה לצדיק משכיבתו של אחשורוש עכ"ל וככה יש לנהוג גם הוא ולא
97	להפריש ח"ו מאשתו הכשרה אכן לענין לפרוש הימנה שלשה חדשים משום הבחנה צ"ע עיין בתוספות
98	שם במגילה ובא"ע סימן י"ג סעיף ו' בהג"ה ני"ל הקטן יעקב.

	99
שו"ת בעלי התוספות סימן עב	100
+תשו"ה הר"ר מאיר ב"ר ברוך מרוטנבורק. ועל האלמנה אשר בעלה לא היה טהור ואין אדם חפץ לישאנה.	101
	102
	103
אמת אשה אחת הכרתי שהיו אומרים עליה שהותר לה להיבעל לגוי. ושמעתי בצרפת שהתירו למקצת נשים, ולא נתתי לב לשאול מאין הרגלים. ויודע אני שאין ראוי כלל, מההיא דאסתר קרקע עולם הייתה ואין נראה לי כלל וכלל, דאסתר אנוסה הייתה, להכי אהני קרקע עולם, ולענין שתעבר ואל תהרג. וכן ההיא דכתובות (דף ג' ע"ב) ולידרוש להו דאונס שרי. ויעל עיקר' לא נתכוונה אלא להתיש כחו דסיסרא, ולהצלת כל ישראל, וחסיד' ידועה. אבל להמציא עצמה ליבעל לגוי להנאת דעת' לביאה, לא נהירא כלל. עכ"ל מהר"ם. [ואני אומר אע"פ שהיו בדוקות בחסידות אסתר ויעל, מי יימר אם היו באות לשאל הוראה שהיו מורין להו כן. ולא נהירא לי המעתיק דהא אמרינן שתעבור ואל תהרג, כ"ש וכ"ש להצלת כל ישראל ועצמה דהוי מותר. אבל בנדון שלנו שאינן בדוקות, ויש פרוצות, להתיר ליבעל ברצון להנאתה, אוי למורה ולאשה להרבות זנות בישראל].	104
	105
	106
	107
	108
	109
	110
	111
	112
	113
שו"ת נודע ביהודה מהדורה תנינא - יו"ד סימן קסא	114
...דמהר"ק בתשובה פסק אשת איש שלהצלת הרבים זינתה אף ששפיר עבדה מ"מ אסורה לבעלה והביא ראייה מאסתר שאמרה כשם שאבדתי מבית אבא כו' והביאו הבית שמואל בסי' קע"ח ס"ק ד'. ואני אומר אם לדין יש תשובה שאין ראייה מדברי הגמרא כלל שאסתר נאסרה על מרדכי ופירוש אחר יש לנו בדברי הגמרא, ובאמת קושית הרשב"א חמורה שקושיית התוס' נשארה למה לא גירשה מרדכי ומה שתירצו התוס' שמעשה גט פרסום הוא שפיר הקשה הרשב"א שהיה לו לגרשה בכתב ידו בלא עדים: +/הגהות שכר טוב/ נ"ב ע"י מהדו"ק חאו"ח סי' ל"ה ומש"צ שם. +.	115
	116
	117
	118
	119
	120
	121
ולכן אני אומר כאשר נשים לב שעיקר קושיית התוס' על מה שאמרה עכשיו ברצון הקשו למה לא גירשה אבל לא הקשו גם על תחלת לקיחתה לאחשורוש למה לא גירשה מרדכי להצילה מעון אשת איש וצריך לומר דכיון שנאנסה אין כאן עבירה עליה כלל ולמה יגרשה אבל עכשיו שהלכה ברצון ונאסרה על מרדכי הקשו למה לא גירשה. ואני אומר אף בלי הטעם שנאסרה עליו אפילו אם היה מרדכי כהן שאסורה אפילו באונס קשה קושיא זו עכשיו שברצון למה לא גירשה להצילה מעבירה של אשת איש ואף שמותר לה לעבור עבירה זו להציל נפשות כל ישראל מ"מ כיון שעבירה היא והרי אפשר לגרשה ותציל את הכלל בלי עבירה חמורה של אשת איש. ומעתה אני אומר על קושית הרשב"א שבאמת גירשה מרדכי בכתב ידו כדי להצילה מאשת איש אמנם תינח הגירושין אבל שיחזירנה אח"כ צריך עדים לקידושין וחופה וזה ודאי מיפרסמא מלתא ומתוך כך אמרה שאבדתי ממך שאי אפשר לו להחזירה אבל לא מטעם שנאסרה עליו שבאמת לא נאסרה כלל שגירשה, ולפ"ז שוב אין לנו לימוד לגוף דינו של מהר"ק שאם זינתה להצלת הרבים שנאסרה על בעלה דאפשר באמת לא נאסרה וגם אסתר אי לאו שגירשה לא נאסרה כלל. ואמנם מדברי רש"י הדבר מוכח שרש"י פירש שם אבדתי ממך שאשת ישראל שזינתה ברצון נאסרה על בעלה ע"ש ממילא מוכח שלא כאשר פירשתי דלפירושי שגירשה מרדכי ובאמת לא נאסרה אלא שלא היה יכול להחזירה בחופה וקידושין מאימת המלכות לא היה צריך רש"י להקדים דאשת ישראל שזינתה ברצון נאסרה על בעלה דהרי אפילו לא היתה נאסרת לבעלה מ"מ היה מוכרח לגרשה כדי להצילה עכ"פ מעבירה של אשת איש ברצון ושוב לא היה יכול להחזירה מחמת הפרסום ומדכתב רש"י שנאסרה על בעלה מכלל שלא גירשה וקם דינו של מהר"ק:	122
	123
	124
	125
	126
	127
	128
	129
	130
	131
	132
	133
	134
	135
	136
	137
	138
	139
... ואני אומר כיון שאמרו רז"ל בכל מתרפאין חוץ מע"ז וג"ע וש"ד א"כ כשם שאין מתרפאין בשלש עבירות הללו כך אין מצילין בהם נפשות ואונס דרחמנא שריה באשה שקרקע עולם היא היינו שהיא אנוסה על גוף הביאה אבל היכא שאינה אנוסה על גוף הביאה ואדרבה היא משתדלת לזה להציל נפשות לא מקרי קרקע עולם ואשה ואיש שוים ותהרג ואל תעבור ואסתר שאני שהיתה להצלת כלל ישראל מהודו ועד כוש ואין למדין הצלת יחידים מהצלת כלל ישראל מנער ועד זקן מהודו ועד כוש ושם היה בהוראת מרדכי ובית דינו ואולי ברוח הקודש...	140
	141
	142
	143
	144
	145
	146
החזון איש, חו"מ סנהדרין כה	147
ויש לעיין באחד רואה חץ הולך להרוג אנשים רבים ויכול להטותו לצד אחר ויהרג רק אחד שבצד אחר, ואלו שבצד זה יצולו, ואם לא יעשה כלום יהרגו הרבים והאחד ישאר בחיים. ואפשר דלא דמי למוסרים אחד להריגה דהתם המסירה היא פעולה האכזרית של הריגת נפש, ובפעולת זה ליכא הצלת אחרים בטבע של הפעולה אלא המקרה גרם עכשיו הצלה לאחרים... אבל הטיית החץ מצד זה לצד אחר היא בעיקרה פעולת הצלה, ואינה קשורה כלל בהריגת היחיד שבצד אחר, רק עכשיו במקרה	148
	149
	150
	151
	152

נמצא בצד אחר נפש מישראל ואחרי שבצד זה יהרגו נפשות רבות, ובזה אחד, אפשר די ש לנו להשתדל	153
למעט אבידת ישראל בכל מאי דאפשר... מיהו הכא גרע, דהורג בידים, ולא מצינו אלא דמוסרין אבל	154
להרוג בידים אפשר דאין הורגים...	155
	156
שו"ת משפט כהן (עניני א"י) סימן קמ"ד ד"ה יד. ומש"כ	157
יד. ומש"כ כת"ר רא"י לדבריו, דעכ"פ ציבור של ארץ מיוחדת יהי דינו ככלל ישראל כולו, אע"פ שצריך	158
להודות דעכ"פ ציבור קבוע וחשוב של עיר מיוחדת הם כיחידים מרא"י דנינוה (תענית י"ד ע"ב), עפ"ד	159
הרא"ש בתשובה (כלל די סי' יו) בענין שאלת גשמים במקומות שעונת הגשמים שלהם היא חלוקה	160
מא"י ומבבל... וכפי הנראה שהטעם הוא, דס"ל דא"י לעולם כרבים דמו, כמש"כ, דהקהל שבא"י	161
חשוב ככלל ישראל, ובבל, כיון שאז היתה רוב האומה כפי הנראה בבבל, הי' ג"כ דינה ככלל ישראל,	162
+וע' תוס' ברכות י"ד ד"ה ימים, שאפילו ציבור קורא יחיד כיון שאין כל ישראל ביחד+ וכיון שתקנו	163
אז חכמים שוב אין משנים. ובאמת יוכל להיות, שאם היו רוב ישראל בארץ אחת משונה בטבעה יודו	164
להרא"ש.	165
	166
שו"ת אגרות משה יורה דעה ח"ב סימן קעד	167
...וא"כ כשהוא להיפוך שנגזר על פלניא ליהרג ולמות והוא רוצה להצילו בסכנה ודאית שהוא ימות	168
ויהרג תחתיו אף שזה שנגזר עליו הוא ת"ח ובעל מעשים והוא שיכול להצילו בחייו הוא ע"ה אסור לו	169
להציל בחייו דהרי רואה דעתה דמא דחבריה לא סומק לענין זה ודמא דידיה סומק שלכן אסור	170
להצילו בסכנה ודאית של עצמו. וזה שפפוס ולוליינוס אחים שאמרו על עצמם שקר שהם הרגו בת	171
המלך כדי להציל את ישראל כדאיתא בתענית דף י"ח ברש"י וכן ברש"י ב"ב דף י' אף שמשמע שהם	172
לא היו בכלל הגזירה מדחזינן שעשו דבר היותר גדול שהרי בשביל מצוה זו אין בריה יכולה לעמוד	173
במחיצתן כדאיתא בגמ' שם הוא משום דהצלת ישראל שאני. אבל להכניס עצמו רק לספק שאפשר	174
שגם הוא יחיה אין ספק שלו עושה להחשיב כנגזר ודאי על פלוני שימות מאחר שאפשר שיוצלו שניהם	175
לכן אף שאין לחייבו כדלעיל עכ"פ רשא.	176
	177
היעב"ץ (בחי'דושו לנזיר כג,ב)	178
...משום דהצלת כל ישראל היתה תלויה בכך, שלא יוסיף עוד סיסרא לאסוף חיל יותר מבראשונה, ולא	179
בכל יום מתרחיש ניסא.	180
	181
שו"ת בנין ציון סימן קנד	182
...תשובה - חזרתי על כל הצדדים וקשה מאוד למצוא תרופה ומזור למכת האולת שתהי' מותרת	183
לבעלה כי מה שטוענת ששוגגת היא וכוונתה הי' לשם שמים אין זו טענה להתירה לפי מש"כ המהרי"ק	184
שרש קס"ח ונפסק ברמ"א אהע"ז (סי' קע"ח) שאם זינתה שסברה שמותר לזנות הוי כמזידה ואסורה	185
לבעלה ישראל וכמו שהעיר גם מעלתו נ"י אמנם לקמן נדבר עוד מזה.	186
	187
...אמנם אחרי רואי מש"כ הפסקי מהרא"י סי' רכ"ב דטובא מקיל מור"ם שלא לאסור אשה לבעלה	188
ואע"ג דרגיל הוא בכל מקום למעבד הכא לחומרא והכא לחומרא א"כ אין לנו אלא לצאת בעקבותיו	189
וכו' ע"ש גם אנכי חפשי למצוא היתר כפענ"ד ואדברה וירוח לי דהנה בשו"ת מהרי"ק הנ"ל על שאלת	190
מהרי"ל באשה שזנתה תחת בעלה ברצון והיא לא ידעה שיש איסור בדבר אם יחשב שוגג השיב וז"ל	191
לענ"ד נראה דאין לזו דין שוגגת להתירה לבעלה כיון שהיא מתכוונת למעול מעל באישה ומזנה תחתיו	192
דהא לא כתיב איש וגוי ומעלה מעל בד' דלשתמע דוקא במכוונת לאיסור אלא ומעלה בו מעל	193
כתיב עכ"ל ושוב כי עוד נראה לענ"ד רא"י דע"כ אין הדבר תלוי בכוונת איסור דהא גרסינן במגילה פ"ק	194
וכאשר אבדתי אבדתי כאשר אבדתי מבית אבא אבדתי ממך דעד השתא באונס ועכשיו ברצון ש"מ	195
שמאותה שעה נאסרה על מרדכי והנה דבר פשוט שאסתר לא עשתה שום איסור ולא הי' בדבר אפילו	196
נדנד עבירה אלא מצו' רבה עשתה שהצילה את ישראל ותדע שכן הוא שהרי בבאה לפני המלך שרתה	197
עלי' רוח הקדש וכו' ואפילו הכי נאסרה על מרדכי בעלה משום אותו מעשה שהי' ברצון והלא דברים	198
ק"ו ומה התם דלא הי' בדבר שום נדנד עבירה אלא אדרבא מצו' קעבדה ואפילו הכי נאסרה על	199
מרדכי בעלה אשה שזנתה תחת בעלה לא כש"כ שהיא אסורה עליו ואע"פ שאינה יודעת שיש איסור	200
בדבר מכ"מ עשתה היא עבירה וצריכה כפרה וחייבת קרבן עכ"ל מהרי"ק ומטעם זה כי ג"כ הבי"ש סי'	201
קע"ח ואם זינתה ברצון כדי להציל נפשות כעובדא דאסתר לאחשורוש אסורה לבעלה כיון שהביאה	202
הי' ברצון עכ"ל ולענ"ד יש להשיב על זה דאף דסברת מהרי"ק סברא גדולה היא דגם אם לא מעלה בד'	203
רק שמעלה בבעלה אסורה לענ"ד לא שייך זה רק בזינתה ברצון ונתכוונה להנאתה אלא שלא ידעה	204
שאיסור הוא שמכ"מ נתכוונה למעול בבעלה אבל בזינתה לשם מצו' שכוונתה רק לשם שמים היאך	205
יקרא זה שמעלה בבעלה וביותר יקשה גבי מרדכי שהוה /שהוא/ בעצמו צו' לה לבא אל המלך נגד	206

רצונה והיאך תחשב שמעלה בו מעל גם כבר הקשו המהרש"א והרי"ף בע"י סתירה בדברי אסתר	207
דלמרדכי אמרה ועכשיו ברצון ושם במגילה אמרין א"ר לוי כיון שהגיע לבית הצלמים נסתלקה	208
הימנה שכינה אמרה אלי אלי למה עזבתני שמא אתה דן על שוגג כמוזיד ואונס כרצון ופי' רש"י אע"פ	209
שאני בא אליו מאלי אונס הוא הרי שהיא בעצמה קראה עצמה אונס ולכן הי' נלענ"ד דאם בודאי הי'	210
זה צורך להצלת ישראל אין לך אונס גדול מזה אבל כפי הנראה מדברי מרדכי הוא בעצמו הי' מסופק	211
בזה שאמר אם החרש תחרישי בעת הזאת רוח והצלה יעמוד ליהודים ממקום אחר וגו' ומי יודע אם	212
לעת כזאת הגעת למלכות וכוונת דבריו שהי' בוטח בדי' שישלח הצלה לישראל רק הי' מסופק אם	213
ממקום אחר אם ע"י אסתר כמו שאמר ומי יודע אם לא הגעת למלכות רק לבעבור הצלת ישראל כמו	214
שפי' הראב"ע ולכן מצד איסור א"א אע"פ שהי' ספק מכ"מ הי' מותר דעל ספק נפשות ג"כ מחללים	215
אפילו שבת אבל שתהיי אח"כ מותרת לבעלה זה הוי ספק איסור דשמא הי' אפשר להציל ממקום אחר	216
וזינתה ברצון שלא לצורך וזה שאמרה אסתר וכאשר אבדתי אבדתי שמעכשיו ברצון ומספק נאסרתי	217
לך ולכן בשהגיע לביהצ"ל = לבית הצלמים = וסלקה ממנה שכינה אמרה למה עזבתני וכי אתה דן	218
שוגג כמוזיד ואונס כרצון לא שהיתה אסתר מסופקת בזה דדבר המפורש בתורה הוא שאין הקב"ה דן	219
אונס כרצון אלא כוונה לומר שמא בזה תראני שלא אלך ושאין זה אונס אצלי שלא תרצה להושיע	220
לישראל על ידי ולכן כששבה השכינה אלי' ידעה באמת שמד' היתה זאת שרק על ידה רצה להושיע	221
לישראל ולכן להצדקת באמת לא נחשב לזנות שתאסר על בעלה שאונס גמורה היתה.	222
	223
והיוצא הזה שאם נאמר כן אז בזינתה ברצון לשם שמים לא תקרא שמעלה בבעלה אכן איני כדאי	224
לחלוק על מהרי"ק וב"ש ולהתיר איסור נגדם אמנם ראיתי בשו"ת שבות יעקב ח"ב סי' קי"ז שנשאל	225
באיש שהלך עם אשתו ועם אחרים ביער ובאו עליהם רוצחנים ולא ידעו להציל נפשם כי אם ע"י	226
שהפקירה האשה עצמה להם ברצון בעלה אם מותרת לבעלה והשיב ע"פ דברי מהרי"ק שהקשה מה	227
הי' החילוק באסתר בין עד עכשיו שהי' באונס ובין עכשיו שנחשב כרצון כיון שהי' ג"כ להצלת ישראל	228
ותירץ בסברא ישרה דאם האונס על הבעילה עצמה כמו שהי' כשנלקחה לאחשורוש זה נחשב זינתה	229
באונס ומותרת אבל בשאין האונס על הבעילה רק מחמת אימה אחרת הולכת אליו והיא מתרצת	230
מרצונה לבעילה משום הצלה אע"ג דשפיר עבדה להצלת עצמה והרבים ומקרי אנוסה מכ"מ כיון	231
דבעילתה הי' ברצונה נאסרה על בעלה ובזה מתרץ ג"כ הסתירה במה שאסתר פעם חשבה עצמה כרצון	232
ופעם כאונס ולכן חילק אם הבעילה לא הי' באונס רק להציל אסורה לבעלה אבל אם הבעילה בעצמה	233
הי' באונס מותרת ע"ש והשתא בנדון השאלה שאמר לה הנואף ימ"ש שהוא אליהו הנביא ושלזאת	234
נשלח מן השמים לשכב עמה והאמינה בו האולת כ"כ עד שקראה לבעלה לקבל העשירות כאלו כבר	235
הוא בידה א"כ לפי אולתה היתה מצו' מן השמים על הבעילה עצמה ואין לך אונס גדול מזה ולא	236
נתכוונה בהבעילה למעול בבעלה כי אם כמו שאמרה שסהדה במרומים שהי' כוונתה לש"ש לזה יש	237
לדון שגם ע"פ מהרי"ק והאחרונים נקראה אונס גמור ומותרת לבעלה כנלענ"ד אכן אין לסמוך על	238
הוראתי אם לא יסכימו על זה עוד שנים מבעלי הוראה ואז אצטרף עמהם להתיר אשה לבעלה ובפרט	239
שכפי שנאמר בהשאלה אשה כשרה היתה מאז ויש להם בנים, כנלענ"ד, הקטן יעקב.	240